

A-ghê

Mục-đích: Để kêu gọi dân-chúng hoàn-tất việc tái thiết đền-thờ

Người viết: A-ghê

Viết cho: Dân-chúng sống trong Giê-ru-sa-lem và những người đã trở về từ cuộc lưu vong

Lúc viết: 520 TC (Trước Christ giáng-sinh)

Bối-cảnh: Đền-thờ tại Giê-ru-sa-lem đã bị phá-hủy vào năm 586 TC. Vua Si-ru cho phép dân Giu-đa trở về quê-hương và xây-cất lại đền-thờ mình đã có trong năm 538 TC. Họ bắt đầu việc làm, nhưng không thể hoàn-tất nó. Qua mục-vụ của A-ghê và Xa-cha-ri, đền-thờ được hoàn-tất (520-515 TC).

Câu gốc: “Có phải đây là thời-điểm cho chính các ngươi để ở trong nhà xây bằng ván trong khi nhà này tan-hoang chăng?” (1.4)

Nhân-vật chính: A-ghê, Xô-rô-ba-bên, Giô-suê

Chỗ chính: Giê-ru-sa-lem

Đặc-điểm: A-ghê là vị tiên-tri đầu-tiên sau sự lưu-đày. Hai vị khác là Xa-cha-ri và Ma-la-chi. Thể văn của sách này giản-dị và trực-tiếp.

Ý chính: Quá bận-rộn, nhiều nhu-cầu, thường bỏ quên điều quan-trọng không hoàn-tất. Các giá-trị và những ưu-tiên của chúng ta được phán-ánh qua cách thức chúng ta sử-dụng các tài-nguyên của mình—thi-giờ, tiền-bạc, sức-lực, và tài-năng. Thường các hành-động chúng ta là đưa ra ý-kiến, mà không thực-sự làm theo những lời nói của chúng ta đã nói. Chúng ta nói Đức Chúa TRỜI chiếm ưu-tiên hàng đầu của chúng ta, nhưng chúng ta lại thực sự hạ-tầng Ngài xuống một địa-vị thấp hơn trong bảng liệt-kê các điều “phải làm”.

Hơn hai-mươi-sáu thế-kỷ qua, có một tiếng nói được nghe rõ, kêu-gọi những người đàn-ông và những người đàn-bà trở về thứ-tự ưu-tiên đúng của nó. A-ghê biết cái gì là quan-trọng và cái gì phải được làm cho xong; người bèn thách-thức dân của Đức Chúa TRỜI đáp-ứng.

Năm 586 TC, quân-đội Ba-by-lôn đã phá-hủy đền-thờ tại Giê-ru-sa-lem—đền-thờ Đức Chúa TRỜI, một biểu-hiện của sự hiện-diện của Ngài ở với họ. Năm 538 TC, vua Si-ru ra chiếu-chỉ rằng dân Giu-đa có thể trở về thành-phố yêu-dấu của họ và xây-cất lại đền-thờ đó. Vì vậy họ hành-trình về Giê-ru-sa-lem và khởi-sự việc làm đó. Nhưng sau đó họ quên mục-đích của mình và không theo thứ-tự ưu-tiên của mình, khi có sự đối-lập, tính lãnh-đạm của họ làm cho công-việc đó ngưng đọng. Thế thì A-ghê kêu gọi họ trở lại với cái giá-trị của Đức Chúa TRỜI, rằng: “Có phải đây là thời-điểm cho chính các ngươi để ở trong nhà xây bằng ván trong khi nhà này tan-hoang chăng?” (1.4) Dân-chúng chỉ lo thỏa-mãn nhu-cầu riêng của mình hơn là thỏa-mãn ý-muốn của Chúa mình, để rồi nhận lấy hậu-quả đau-thương. Lúc ấy, A-ghê kêu gọi: “Đức GIA-VÊ vạn-quân phán như vậy: “Đặt tâm các ngươi vào đường-lối các ngươi! Hãy đi lên núi, đem cây về và xây-cất lại đền-thờ, để Ta có thể vui-lòng với nó và được hiển-vinh,” Đức GIA-VÊ phán” (1.7-1.8). Và sứ-điệp của Đức Chúa Trời qua tôi-tớ A-ghê của Ngài trở thành xúc-tác để hoàn-thành

công-việc đó.

Mặc dầu A-ghê là một quyển sách ngắn, nhưng nó chứa đầy những thách-thức và lời hứa, nhắc-nhờ chúng ta về quyền đòi-hỏi của Đức Chúa TRỜI trên sinh-mạng chúng ta và các ưu-tiên của chúng ta. Khi quý vị đọc sách A-ghê, xin tưởng-tượng người đang đi trong các đường-phố các ngõ hẻm của thành-phố Giê-ru-sa-lem, thúc-giục dân-chúng trở lại làm công-việc của Đức Chúa TRỜI. Và xin lắng nghe A-ghê nói với quý vị, thúc-giục quý vị phải sắp-đặt lại thứ-tự ưu-tiên của quý vị theo ý-muốn của Đức Chúa TRỜI. Chúa bảo quý vị phải làm gì? Hãy để mọi việc qua một bên mà vâng lời Ngài.

1. Lời kêu gọi xây-cắt lại đền-thờ (1.1-1.15)

1¹Trong năm thứ hai của vua Đa-ri-út, vào ngày thứ nhất của tháng thứ sáu, lời của Đức GIA-VÊ bởi tiên-tri A-ghê đến cùng Xô-rô-ba-bên con trai của Sa-la-thi-ên, thống-đốc của Giu-đa, và đến cùng Giô-suê con trai của thầy tế-lễ thượng-phẩm Giê-hô-xa-đác, phán: ²“Đức GIA-VÊ vạn-quân phán như vậy, rằng: ‘Dân này nói: “Thời-điểm chưa tới, tức là thời-điểm tái thiết đền của Đức GIA-VÊ.”’” ³Đoạn lời của Đức GIA-VÊ đến bởi tiên-tri A-ghê, phán: ⁴“Có phải đây là thời-điểm cho chính các ngươi để ở trong nhà xây bằng ván trong khi nhà này tan-hoang chẳng?” ⁵Bởi vậy bây giờ, Đức GIA-VÊ vạn-quân phán như vậy: “Đặt tâm các ngươi vào đường-lối các ngươi! ⁶Các ngươi gieo nhiều, nhưng đem về ít; ăn nhưng không no; uống nhưng không say; mặc quần-áo, nhưng không ai ấm đủ; và kẻ làm được tiền bỏ vào túi lưng.”

⁷Đức GIA-VÊ vạn-quân phán như vậy: “Đặt tâm các ngươi vào đường-lối các ngươi! ⁸Hãy đi lên núi, đem cây về và xây-cắt lại đền-thờ, để Ta có thể vui-lòng với nó và được hiển-vinh,” Đức GIA-VÊ phán. ⁹“Các ngươi kiếm nhiều, nhưng kìa, ít đến; khi các ngươi đem nó về nhà, thì Ta sẽ thổi mất đi. Tại sao?” Đức GIA-VÊ vạn-quân tuyên-bố, “Vì nhà Ta nằm tan-hoang, trong khi mỗi đứa các ngươi chạy về nhà riêng của nó. ¹⁰Bởi vậy, vì các ngươi, bầu trời đã rút lại sương-mốc của nó, và trái đất đã giữ lại sản-vật của nó. ¹¹Và Ta đã kêu hạn-hán đến trên đất, trên các ngọn núi, trên ngũ cốc, trên rượu nho mới, trên dầu, trên những thứ mà đất sản-xuất, trên người ta, trên gia súc, và trên tất cả việc lao nhọc của bàn tay các ngươi.”

¹²Thế thì Xô-rô-ba-bên con trai Sa-la-thi-ên, và Giô-suê con trai của thầy tế-lễ thượng-phẩm Giê-hô-xa-đác, với tất cả dân-chúng còn lại, đều tuân-phục tiếng của GIA-VÊ Đức Chúa Trời của mình và các lời của tiên-tri A-ghê, như GIA-VÊ Đức Chúa Trời của mình đã sai người đến. Và dân-chúng kinh sợ trước mặt Đức GIA-VÊ. ¹³Rồi A-ghê, sứ-giã của Đức GIA-VÊ, bởi sự ủy-nhiệm của Đức GIA-VÊ nói với dân-chúng, rằng: “‘Ta ở với các ngươi,’ Đức GIA-VÊ tuyên-bố.” ¹⁴Vì vậy Đức GIA-VÊ kích-động linh của Xô-rô-ba-bên con trai của Sa-la-thi-ên, thống-đốc Giu-đa, linh của Giô-suê con trai của thầy tế-lễ thượng-phẩm Giê-hô-xa-đác, và linh của mọi người còn lại trong dân chúng; và họ đến và tái thiết đền của Đức GIA-VÊ vạn-quân, Đức Chúa Trời của họ, ¹⁵vào ngày thứ hai-mươi bốn của tháng thứ sáu trong năm thứ hai của vua Đa-ri-út.

2. Sự khuyến-kích để hoàn-tất đền-thờ (2.1-2.9)

2¹Vào ngày thứ hai-mươi một của tháng thứ bảy, lời Đức GIA-VÊ đã đến bởi tiên-tri A-ghê, phán: ²“Bây giờ hãy nói cùng Xô-rô-ba-bên con trai Sa-la-thi-ên, thống-đốc Giu-đa, cùng Giô-suê con trai của thầy tế-lễ thượng-phẩm Giê-hô-xa-đác, và cùng dân-chúng còn lại, rằng: ³‘Ai còn sót lại trong các ngươi là những kẻ đã thấy đền-thờ này trong sự vinh-hiến trước kia của nó? Và bây giờ các ngươi thấy thế nào? Không phải đối với các ngươi, khi so-sánh, nó dường như không có cái gì giống cả hay sao? ⁴Nhưng bây giờ hãy mạnh lên, Xô-rô-ba-bên,’ Đức GIA-VÊ tuyên-bố, ‘cùng hãy can-đảm, Giô-suê con trai của thầy tế-lễ thượng-phẩm Giê-hô-xa-đác, và tất cả các ngươi là dân trong xứ này, hãy can-đảm,’ Đức GIA-VÊ tuyên-bố, ‘và hãy làm việc; vì Ta ở với các ngươi,’ Đức GIA-VÊ

vạn-quân phán. ⁵‘Còn về lời hứa mà Ta đã lập với các ngươi khi các ngươi đi ra khỏi Ê-díp-tô, Linh Ta đang ở giữa các ngươi; đừng sợ! ⁶Vì Đức GIA-VÊ vạn-quân phán như vậy: “Một lần nữa, trong chốc-lát, Ta sắp rung-động các tầng trời và trái đất, cùng biển và đất khô. ⁷Và Ta sẽ rung-động tất cả các quốc-gia; và chúng sẽ đến với sự giàu-có của tất cả các quốc-gia; và Ta sẽ làm đầy đền này với vinh-quang,’ Đức GIA-VÊ vạn-quân phán. ⁸‘Bạc là của Ta, và vàng là của Ta,’ Đức GIA-VÊ vạn-quân tuyên-bố. ⁹‘Vinh-quang về sau của đền này sẽ lớn hơn cái trước,’ Đức GIA-VÊ vạn-quân phán, ‘và tại chỗ này, Ta sẽ ban bình-an,’ Đức GIA-VÊ vạn-quân tuyên-bố.”

3. Ban phước từ ngày lập nền đền thờ (2.10-2.19)

10Vào ngày thứ hai-mươi bốn của tháng thứ chín, trong năm thứ hai của vua Đa-ri-út, lời Đức GIA-VÊ đã đến cùng tiên-tri A-ghê, phán: ¹¹“Đức GIA-VÊ vạn-quân phán như vậy: ‘Bây giờ hãy hỏi các thầy tế-lễ về một điều luật: ¹²Nếu một người mang thịt thánh trong ché áo của nó, và đựng bánh mì với ché áo này, hoặc thức-ăn đã nấu, rượu nho, dầu, hay một thức ăn nào khác, thì nó có trở nên thánh hay không?’” Và các thầy tế-lễ trả lời và nói: “Không.” ¹³Đoạn A-ghê nói: “Nếu người ô-úế do từ-thi đựng một trong những thứ này, thì nó có trở nên ô-úế không?” Và các thầy tế-lễ trả lời và nói: “Nó sẽ trở nên ô-úế.” ¹⁴Đoạn A-ghê trả lời và nói: “‘Dân này cũng thế. Và quốc-gia này trước mặt Ta cũng thế,’ Đức GIA-VÊ tuyên-bố, ‘và mọi việc làm của các bàn tay chúng cũng thế; và vật mà chúng hiến-dâng ở đó cũng ô-úế. ¹⁵Nhưng bây giờ, hãy xem từ ngày này trở đi: trước khi một hòn đá được đặt trên một hòn đá khác trong đền-thờ của Đức GIA-VÊ, ¹⁶từ thời-điểm đó khi người ta đã đi đến một đồng thóc 20 đấu, thì chỉ có 10, và khi người ta đã đi đến bể rượu nho để mức 50 lường, thì chỉ có 20. ¹⁷Ta đã đánh các ngươi, và mọi việc làm của bàn tay các ngươi bằng gió thổi tung, mồi meo, và mưa đá; vậy mà các ngươi đã chẳng đến cùng Ta,’ Đức GIA-VÊ tuyên-bố. ¹⁸Hãy xem từ ngày này trở đi, từ ngày thứ hai-mươi bốn của tháng thứ chín: từ ngày khi đền-thờ của GIA-VÊ được đặt nền, hãy xem: ¹⁹Hạt giống ấy vẫn còn ở trong vựa không? Ngay cả gốc nho, cây vả, cây lựu, và cây ô-li-ve nó đã chẳng sinh ra trái. Tuy nhiên, từ ngày này trở đi, Ta sẽ ban phước cho các ngươi.’”

4. Đức Chúa Trời công-bố kẻ được Ngài chọn (2.20-2.23)

20Đoạn lời Đức GIA-VÊ đến lần thứ hai cùng A-ghê vào ngày thứ hai-mươi bốn của tháng ấy, phán: ²¹“Hãy nói cùng Xô-rô-ba-bên thống-đốc Giu-đa, rằng: ‘Ta sắp rung-động các tầng trời và trái đất. ²²Và Ta sẽ lật-đổ những ngói của các vương-quốc và hủy-diệt sức mạnh của các vương-quốc của các quốc-gia ấy; Ta sẽ lật-đổ những cỗ xe và những kẻ cỡi chúng, và ngựa và những kẻ cỡi chúng sẽ ngã gục, mọi người đều bởi gươm của kẻ khác. ²³Vào ngày đó,’ Đức GIA-VÊ vạn-quân tuyên-bố, ‘Ta sẽ giữ người, hỏi Xô-rô-ba-bên, con trai của Sa-la-thi-ên, tôi-tớ của Ta,’ Đức GIA-VÊ tuyên-bố, ‘và Ta sẽ làm người như một ấn-tín, vì Ta đã chọn người,’” Đức GIA-VÊ vạn-quân tuyên-bố.